

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

Received: 23/01/2021, Revised: 02/09/2021, Accepted: 21/02/2021

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

ปภัทสรณ์ วงษ์ชาติ

กรมพลศึกษาทหารบก

e-mail: paphatsorn.won@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลเหล่าหลวง กลุ่มตัวอย่าง 250 คน โดยใช้สูตรของ Yamane วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่มและใช้สถิติ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไปและใช้ LSD (Least significant difference tcst) ทดสอบความแตกต่างรายคู่หากพบที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.75

ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.75

คำสำคัญ: พัฒนาชุมชน, การมีส่วนร่วม, ผลประโยชน์, ผลการทดสอบสมมติฐาน

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

Received: 23/01/2021, Revised: 02/09/2021, Accepted: 21/02/2021

Public Participation in Community Development

Lao Luang Subdistrict, Roi Et Province

Paphatsorn Wongchadee

Department of the Army Quartermaster

e-mail: paphatsorn.won@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study people's participation in community development in Lao Luang Sub-District, Roi Et Province 2. To compare the participation of the people classified by sex, age, educational level and occupation. A Study of People Participation that Affects Community Development in Lao Luang Sub-District, Roi Et Province. The objective is to study the participation of people in the development of the Lao Luang Sub-District Community Roi Et Province. And to compare the participation of Lao Luang people Roi Et Province. Classified by gender, age, education level and occupation. By collecting data from people in Lao Luang sub-district A sample of 250 subjects using Yamane's formula tested the hypothesis using t-test statistics. Two groups of independent variables were compared, and one-way ANOVA was used to compare the differences between three or more independent variables, and LSD (Least significant difference t-test) was used to test the dual differences if it was found. There was a statistically significant difference at the level of 0.75.

The results of the research showed that the participation of the people that had an impact on the development of the Lao Luang sub-district community. Roi Et Province Overall, the overall level is at a moderate level. With respect to receiving benefits, participation was at a moderate level. First Followed by participation in decision-making, moderate participation In terms of operational participation, participation was at a moderate level. In the middle and last, the participation in the evaluation was at a moderate level. The results of the hypothesis testing revealed that the people had different sex, age, educational level and occupation, participated in the community development of Lao Luang Subdistrict. Roi Et Province The difference was statistically significant at 0.75

Keywords: community development, participation, benefits, hypothesis testing results

บทนำ

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2554 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชน มีสิทธิ เสรีภาพและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนคนไทยโดยบัญญัติให้ “รัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม การจัดหาบริการสาธารณะและการตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐทุกระดับ” และการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ โดยยึด “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่อันสำคัญของภาครัฐ ในการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาประเทศตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน จนถึงในระดับชาติ รวมทั้ง มาตรา 61/ 1 แห่งระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอ ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกับ ชุมชนในการดำเนินการให้มีแผนชุมชน เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และ กระทรวง ทบวง กรม หมู่บ้านซึ่งเป็นองค์กรบริหารในระดับรากหญ้า มีความใกล้ชิดกับประชาชนซึ่งตาม พระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่(ฉบับที่11)พ.ศ.2551นอกจากจะกำหนดอำนาจหน้าที่ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการบริหารงาน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” กับราษฎรในหมู่บ้าน (สำนัก บริหารการปกครองท้องที่, 2553)

จากการรายงานผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี รัฐบาลสมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึง 30 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ได้กล่าวถึงแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (มาตรา 87) ตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ระบุว่ารัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาโดย 1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ วางแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น 2. ส่งเสริมและสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทาง การเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดหาบริการสาธารณะ 3. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพ ที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น 4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มี กฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมือง ภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะ ของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่าย ทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ และ 5. ส่งเสริม และให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริม ให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยสุจริตและเที่ยงธรรม การมีส่วนร่วมของ ประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของ หญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน (คณะรัฐมนตรีรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ , 2556)

ปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลเหล่าหลวง ยังอยู่ในระดับต่ำ จะสังเกตได้จากการประชุมในแต่ละเดือน ซึ่งในการประชุมจะมีเวทีที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลได้เสนอปัญหา หรือข้อมูลในทุกๆด้านของของตำบล การเข้าร่วม ประชุมของประชากรในตำบล ยังมีจำนวนเฉลี่ยต่อครั้งแค่ 250 คน เมื่อเทียบกับประชากรในตำบลทั้งหมด 7,347 คน ซึ่ง จำนวนผู้เข้าร่วม ประชุมประจำเดือนมีเพียงแค่ 6% เท่านั้น ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำเกษตรกร และรับจ้างมีฐานะปาน กลางถึงยากจนเวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันของประชาชนทุ่มเทไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพจนไม่สนใจการพัฒนาท้องถิ่นอีก ประการคือประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านต่างๆเพราะถ้าหากสามารถสร้างจิตสำนึกและในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลได้นั้นก็จะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนกรในหมู่บ้านดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้วิจัยได้เลือกใช้ในการศึกษาคั้งนี้ประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียนสำมะโนครัวประชากร พักอาศัยอยู่ในชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 7,347 คน

กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียนสำมะโนครัวประชากร พักอาศัยอยู่ในชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด 7,347 คนผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 มีสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้(กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

$$\text{แทนค่าสูตรดังนี้ } n = \frac{7,347}{1+7,347(0.0025)}$$

$$= \frac{7,347}{5.25}$$

$$n = 250 \text{ คน}$$

จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างคั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน ตัวอย่างเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างจึงทำสุ่มตัวอย่างโดยแบบอาศัยความน่าจะเป็น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทบส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อโดยสอบถาม เพศอายุระดับการศึกษา และอาชีพ โดยเป็นแบบปลายปิด (Close ended question) ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนทบส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด จำนวน 10 ข้อ โดยแต่ละคำถามจะมีระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย และมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์กำหนดระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษาสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนทบส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ดสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มและใช้สถิติ One-way

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยเก็บข้อมูลจากประชากรประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียนสำมะโนครัวประชากรพักอาศัยอยู่ ตำบลเหล่าหลวง จำนวน 7,347 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ตอน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	113	44.8
หญิง	117	50.4
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า20ปี	66	26.4
20-30ปี	111	44.4
31-40ปี	44	17.6
41-50ปี	29	11.6

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	109	43.8
ข้าราชการ/พนักงานรัฐ	43	16.9
ธุรกิจส่วนตัว	44	17.7
เกษตรกร	19	7.6
รับจ้างทั่วไป	35	14.1
สถานะภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	122	48.8
สมรส	107	42.8
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	21	8.4
รวม	250	100.00

จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.4 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.8 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 20-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา คือต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.4 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.6 และ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.6 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.20 รองลงระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.36 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.74 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.70 ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่ทำนา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.47 รองลงมาอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 22.67 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 20.19 อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.42 และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 8.38

มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	$\bar{x}$	SD	แปลความ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆที่มีความจำเป็นในการพัฒนาตำบลเหล่าหลวง	3.48	0.978	ปานกลาง	1
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนา ตำบลเหล่าหลวง	3.46	0.986	ปานกลาง	2
3. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการพัฒนาตำบลเหล่าหลวง	3.45	1.033	ปานกลาง	3

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48, SD = 1.033$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ประชาชนมีส่วนร่วมของในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ในเรื่องมีส่วนร่วมประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆที่มีความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.48, SD = 0.978$) โดยมีการมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน ขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.46, SD = 0.986$) และอันดับสุดท้ายเรื่องส่วนร่วมกำหนดแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.45, SD = 1.033$)

มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	$\bar{x}$	SD	แปลความ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการพัฒนาต่างๆ เช่น โครงการชุมชนต้นแบบ โครงการประปาหมู่บ้าน	3.41	1.027	ปานกลาง	1
2. ท่านมิได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองจากการร่วมทำกิจกรรมโครงการพัฒนาตำบลเหล่าหลวง เช่นโครงการส่งเสริมอาชีพสตรีในหมู่บ้าน โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	3.34	1.014	ปานกลาง	2

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.41, SD = 1.027$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ประชาชนประชาชนมีส่วนร่วมของในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ในเรื่องการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมพัฒนาที่เกิดขึ้นในชุมชน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.41, SD = 1.027$) โดยมีการมีส่วนร่วม เป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องการมิได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จากการร่วมทำกิจกรรม พัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.34, SD = 1.014$)

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	$\bar{x}$	SD	แปลความ	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในตำบลเหล่าหลวง	3.32	0.983	ปานกลาง	1
2. ท่านมีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต่างๆในตำบลเหล่าหลวง	3.32	0.979	ปานกลาง	2

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.32, SD = 0.983$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ประชาชนประชาชนมีส่วนร่วมของในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ในเรื่องการมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้าง ภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชนการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.32, SD = 0.983$) โดยมีการมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก รองลงมาเรื่องการมีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาในชุมชน การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.32, SD = 0.979$)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าโดยภาพรวมระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง อยู่ในระดับมาก ชัดแย้งกับ งานวิจัยของจริญญาจันทร์ทรง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่าโดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมต่อการ พัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของชวราวรรณนิลเกตุ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตือ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าโดย ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง และชัดเจนกับงานวิจัยของนุสรานพันธ์รักษ์ (2555) ได้ ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมระดับปานกลาง ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจ กล่าวได้ว่าในทุกโครงการของการพัฒนาชุมชนนั้น ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านทุกคนย่อมมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าจะโดย ทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งโครงการทุกโครงการพัฒนานั้นย่อมส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วย จึงทำให้ระดับการ ประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนออกมาในระดับมาก ผู้วิจัยอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยจากกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจมีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมประชุมเพื่อน าสานอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นใน การพัฒนามีส่วนในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยจากกล่าวได้ว่าการมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานมีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมออกแรงในการทำกิจกรรม หรือโครงการเพื่อ พัฒนามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพย์สินเงินทองเพื่อใช้ในการทำกิจกรรม และมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำ กิจกรรมพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การมีส่วนร่วมในระดับมากซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยจากกล่าวได้ว่าการ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการ พัฒนาต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จากการร่วมทำกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนตำบล เหล่าหลวง เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพสตรีในหมู่บ้าน โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ฯ

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยจากกล่าวได้ว่าการมี ส่วนร่วมในการประเมินผลมีระดับอยู่ในระดับน้อยเนื่องจากประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้าง ภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชน และยังไม่ค่อยได้มีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต่าง ๆ ในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประชาชนมีส่วนร่วมเป็นอันดับรองสุดท้าย และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งจะมีระดับการมีส่วนร่วมน้อย จึงจำเป็นต้องมีการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมใน ด้านดังกล่าวโดยผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาในชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสออกมามีส่วนร่วม

ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ

1. มอบหมายให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมสังเกตการณ์ และตรวจสอบการทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชน เพื่อควบคุมและติดตามการทำงานพัฒนาให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

2. จัดให้มีโครงการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง ที่ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสออกมาร่วมกันดำเนินงาน เช่น โครงการกาหน้าบ้านหน้ามอง โครงการประปาหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้ครบทุกบ้านในตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาพัฒนาภาพรวมของการมีส่วนร่วมในทั้ง 15 หมู่บ้าน ในตำบลเหล่าหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. (2555). สถิติรายงานจำนวนประชากรและบ้านจังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.

จริญญา จันทร์ทรง. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

จารุณี พันธุ์เสียม. (2550). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของสมาชิกชุมชนร่วมจิตร่วมใจในจังหวัด กระบี่. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธิดิ กิตติวิทิตคุณ. (2540). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชนบท:ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นคร สำเภาทิพย์. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: เทคนิควิธีและการนำไปสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2556). สรุปผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2552). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี